

Legea cu privire la energia regenerabilă

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. Obiectul legii

Obiectul prezentei legi îl constituie raporturile juridice constituite în procesul valorificării surselor regenerabile de energie (biomasa, cursurile și acumulările de ape, soarele, vântul, mediile cu potențial termic redus).

Art.2. Domeniul de reglementare

Prezenta lege reglementează:

- a) politica de stat în domeniul valorificării energiei regenerabile în economia națională, modalitățile de producere și utilizare a acesteia;
- b) modul de integrare a surselor regenerabile de energie în structura sistemului energetic național și organizarea activităților în domeniul energiei regenerabile;
- c) corelarea activităților în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie cu cea de protecție a mediului;
- d) asigurarea financiară și realizarea mecanismului economic-financiar de susținere a procesului de valorificare a surselor regenerabile de energie;
- e) certificarea surselor de energie și combustibil regenerabile, a mijloacelor și dispozitivelor tehnice utilizate la valorificarea surselor regenerabile de energie;
- f) asigurarea informațională și a infrastructurii în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie, instruirii și perfecționării cadrelor specializate;
- g) stimularea investițiilor privind elaborarea și implementarea de tehnologii, mijloace și dispozitive tehnice, utilizate la valorificarea surselor regenerabile de energie;
- h) colaborarea internațională în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie.

Art.3. Semnificația unor noțiuni

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

- **surse energetice** - totalitatea obiectivă a purtătorilor de energie;
- **resurse energetice** – totalitatea surselor energetice ce se utilizează sau pot fi utilizate;
 - resurse primare **de energie regenerabilă** - surse de energie naturale, ce includ energia biomasei, solară, eoliană, hidrolică, energia mediilor cu potențial termic redus, inclusiv cea geotermică;
 - surse regenerabile de energie - surse de energie din categoria nefosile, cum sunt sursele solare, sursele eoliene, hidroenergia, biomasa, sursele geotermale, energia valurilor, biogazul, gazele rezultate din fermentarea deșeurilor (gazul de depozit), gazul de fermentare a nămolurilor în instalații de epurare a apelor uzate;
 - **energie regenerabilă** - energia produsă prin valorificarea surselor regenerabile de energie, inclusiv din combustibil regenerabil;
 - **combustibil regenerabil** (biocombustibil) - combustibil provenit din surse regenerabile de energie, în temei, din biomasă;
 - biomasa reprezintă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură, silvicultură sau sectoare industriale conexe, inclusiv a materiilor vegetale și animale, precum și a deșeurilor industriale și urbane;
 - energia electrică produsă din surse regenerabile de energie - energia electrică furnizată exclusiv din surse regenerabile de energie, precum și cota de energie electrică produsă din surse regenerabile în centrale hibride, care utilizează și surse convenționale de energie, incluzând energia electrică consumată de sistemele de stocare a purtătorilor de energie convențională și excluzând energia electrică obținută din aceste sisteme;
 - **mediu cu potențial termic redus** – ambianță gazoasă, lichidă, solidă sau combinată ce conține energie termică de o intensitate scăzută;
 - **standard pentru combustibil regenerabil** - cota procentuală de biocombustibil (biodiesel sau bioetanol) care se conține în volumul de benzină sau motorină comercializat pe teritoriul Republicii Moldova;
 - **valorificarea surselor regenerabile de energie** – ansamblu de activități orientate la conversia, stocarea, distribuirea și consumul energiei și combustibilului regenerabile, precum și de asigurare tehnico – materială a acestor activități;
 - **rețea (electrică și/sau termică)** - mijloc tehnic de transport și/sau de distribuție a energiei electrice și termice;
 - **agent economic din domeniul energiei (rezident)** – persoană juridică sau fizică care desfășoară activități licențiate privitor la producerea, livrarea, comercializarea, transportul și distribuția, consumul energiei, inclusiv energia și combustibilul regenerabile;
 - **operator de rețea** – persoană juridică care prestează servicii de transport și

distribuție a energiei;

- **indice al eficienței energetice** - mărime specifică sau absolută a consumului sau a pierderilor de energie, stabilită de actele normative;

- **certificat verde** – document ce atestă o cantitate de 1 MWh de energie produsă din surse regenerabile;

- **certificat de conformitate** - document eliberat în baza regulilor de certificare și care demonstrează cu certitudine că energia și combustibilul regenerabile, identificate corespunzător, sînt conforme cu un standard sau cu un alt document normativ;

- **consumator de energie regenerabilă** - persoană juridică sau fizică, care utilizează mijloace și dispozitive tehnice, ce funcționează totalmente sau parțial în baza energiei produse prin valorificarea surselor regenerabile.

Art.4. Cadrul juridic

(1) Activitățile privind valorificarea surselor regenerabile de energie sînt reglementate de Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și alte acte normative.

(2) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte conțin alte prevederi decît cele stipulate de prezenta lege, se aplică normele internaționale.

Capitolul II SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

Art.5. Surse regenerabile de energie

Sursele regenerabile se clasifică în baza tipurilor de energie naturală valorificată:

a) energia biomasei – energia produselor (solide, lichide și gazoase), deșeurilor, reziduurilor din agricultură, energia altor deșeuri reziduale biodegradabile, precum și a gazului provenit de la fermentarea biomasei;

b) energia hidro – energia generată de unități hidroenergetice cu puterea instalată mică în baza energiei cinematice a curenților apelor ;

c) energia solară – energia care provine din radiația solară, din care se obține energie electrică pe baza tehnologiei fotovoltaice sau energie termică prin metode de conversie termo-solară;

d) energia eoliană - energia care provine din transformarea și livrarea în sistemul energetic sau direct către consumatorii locali a energiei electrice provenite din potențialul energetic al vântului ;

e) energia mediilor cu potențial termic redus, inclusiv energia geotermică.

Art.6. Combustibil regenerabil (biocombustibil)

(1) Se consideră regenerabil combustibilul provenit din surse regenerabile de energie, în temei, din biomasă (biocombustibil), sau cel care reprezintă amestec de combustibil regenerabil și tradițional în proporții stabilite de standardele de stat.

(2) Combustibil regenerabil în stare solidă constituie:

- a) lemnele și deșeurile lemnoase în stare naturală;
- b) mangalul;
- c) brichete, pilete și balote obținute prin presarea biomasei, inclusiv a deșeurilor din sectorul agrar, sectorul silvic, industria forestieră etc.

(3) Combustibil regenerabil în stare lichidă constituie:

a) alcoolul și soluțiile lui, biodieselul, uleiurile, alte tipuri de combustibil lichid produs din biomasă sau din produse rezultate din fermentarea și prelucrarea biomasei;

b) lichide inflamabile, obținute din deșeuri de producere, inclusiv din erupții de gaze, ape uzate, scurgeri și deșeuri ale activităților de producere și de uz casnic;

c) combustibilul lichid obținut din petrol și condensat de gaze petroliere, gaze și condensat de gaze din zăcăminte cu destinație neindustrială și zăcăminte epuizate din sorturi grele de petrol și bitum natural, dacă acest combustibil nu se atribuie la combustibilul tradițional.

(4) Combustibil regenerabil în stare gazoasă constituie:

a) biogazul, gazul generator, alt combustibil gazos obținut din biomasă, inclusiv din deșeuri vegetale și animaliere;

b) gazul obținut din deșeuri industriale (erupții de gaze, ape uzate de canalizare industrială, aruncări de ventilație etc.);

c) gazul natural comprimat sau lichifiat, gazul petrolier lichifiat, obținute din zăcăminte epuizate de gaze și dacă nu se atribuie la tipurile de combustibil tradițional.

Art.6. Originea și autenticitatea surselor regenerabile de energie și a combustibilului regenerabil

Originea și autenticitatea surselor regenerabile de energie și a combustibilului regenerabil se atestă prin certificatul de conformitate, eliberat de autoritățile abilitate în domeniul energiei regenerabile.

Art.7. Mijloace și dispozitive tehnice ce funcționează în baza energiei regenerabile

(1) Mijloacele și dispozitivele tehnice care consumă, în corespundere cu standardele și prescripțiile tehnice, energie regenerabilă sau cel puțin un tip de combustibil regenerabil, amestecuri ale acestuia cu combustibil tradițional, se atribuie la categoria celor ce funcționează în baza energiei regenerabile.

(2) Capacitatea mijloacelor și dispozitivelor tehnice de a funcționa în baza

energiei și a combustibilului regenerabile se atestă prin documente eliberate de agentul economic producător.

(3) Proprietarul este în drept să reutilizeze orice mijloc sau dispozitiv tehnic pentru funcționarea lui pe bază energiei și a combustibilului regenerabile, respectând standardele ecologice și de securitate.

(4) Reutilizarea mijloacelor și dispozitivelor tehnice în scopul valorificării surselor regenerabile se atestă prin documente eliberate de organizația care a executat reutilizarea și se confirmă de autoritatea abilitată în domeniul energiei regenerabile.

Art.8. Garantarea calității energiei regenerabile

(1) Calitatea energiei regenerabile se asigură prin stabilirea și utilizarea unui ansamblu de indici comuni privitor la tehnologia producerii, distribuției și consumului energiei regenerabile și combustibilului regenerabil, precum și indici ce țin de asigurarea securității ecologice, ocrotirea sănătății populației și protecția muncii în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie.

(2) Indicii calității energiei regenerabile și a fiecărui tip de combustibil regenerabil (volumul producerii și realizării, indici ai producerii și consumului de energie regenerabilă pentru diferite mijloace și dispozitive tehnice, indicii tehnico-economici etc) se determină de standarde.

Art.9. Standardizarea, certificarea și asigurarea metrologică în domeniul energiei regenerabile

(1) Standardizarea în domeniul energiei regenerabile se efectuează prin:

a) includerea indicilor eficienței de valorificare a surselor regenerabile de energie în standardele naționale, precum și în actele normative privind mijloacele și dispozitivele producătoare și consumatoare de energie și combustibil regenerabile;

b) elaborarea și punerea în aplicare a unor standarde și prescripții tehnice ce determină bazele metodologice, organizatorice și tehnice privind utilizarea eficientă a energiei și combustibilului regenerabile;

c) includerea în standardele naționale a parametrilor de calitate a energiei și combustibilului regenerabile, racordate la standardele internaționale;

d) includerea obligatorie a indicilor de eficiență energetică în standardele naționale privind utilajele, materialele, construcțiile, mijloacele de transport, dispozitivele și aparatele de uz casnic, precum și alte tipuri de produse și servicii cu consum de energie, inclusiv energie regenerabilă.

(2) Mijloacele și dispozitivele tehnice de valorificare a surselor regenerabile de energie, precum și proiectele de reconstrucție a edificiilor, sînt supuse, obligatoriu, expertizei privind corespunderea cu standardele.

(3) Standardele din domeniul metrologiei se aplică la producerea sau reutilizarea mijloacelor și dispozitivelor tehnice de valorificare a surselor regenerabile

de energie, la proiectarea și reconstrucția edificiilor, cu certificarea acestora.

(4) Standardele pentru energia și combustibilul regenerabile nu contravin celor stabilite pentru energia și combustibilul tradiționale.

Capitolul III POLITICA DE STAT ÎN DOMENIUL VALORIFICĂRII ENERGIEI REGENERABILE

Art.10. Politica de stat în domeniul energiei regenerabile

(1) Obiectivele politicii de stat în domeniul valorificării energiei regenerabile constau în fortificarea securității energetice prin sporirea anuală a ratei de energie regenerabilă valorificată, dezvoltarea sistemelor energetice competitive și asigurarea protecției mediului.

(2) Politica de stat în domeniul valorificării energiei regenerabile se realizează în cadrul programelor de stat, de ramură și locale (în continuare – programe), monitorizate de autoritatea publică abilitată cu valorificarea energiei regenerabile.

(3) Principiile politicii de stat în domeniul energiei regenerabile:

a) transparența tuturor activităților și implicarea largă a potențialului uman, științifico-tehnic și tehnologic în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie;

b) selectarea prin concurs și promovarea celor mai eficiente programe;

c) racordarea cadrului normativ național la standardele Uniunii Europene și internaționale;

d) asigurarea protecției mediului, securității ecologice, ocrotirea sănătății populației și protecția muncii la valorificarea surselor regenerabile de energie;

e) garantarea comercializării energiei regenerabile prin aderarea ne-discriminatorie la rețelele electrice și termice centralizate;

f) controlul statului privind eficiența valorificării surselor regenerabile de energie;

g) stimularea economică, financiară și morală a procesului de valorificare a surselor regenerabile de energie;

h) expertiza obligatorie privind eficiența energetică a proiectelor de construire / reconstruire a edificiilor, de producere sau de reutilare a mijloacelor și dispozitivelor tehnice;

i) implicarea în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie a agenților economici, a organizațiilor obștești;

j) asigurarea accesului ne-discriminatoriu a persoanelor juridice și fizice la informația privind valorificarea surselor regenerabile de energie;

k) educația populației în spiritul valorificării surselor regenerabile și utilizării energiei lor;

l) susținerea activităților de colaborare internațională.

Art.11. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei regenerabile

Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei regenerabile includ:

- a) fortificarea securității energetice a Republicii Moldova prin valorificarea potențialului disponibil al surselor regenerabile de energie;
- b) diversificarea bazei de resurse energetice primare locale;
- c) asigurarea către anul 2010 a producerii energiei din surse regenerabile în volum de circa 6% din cuantumul energiei provenite din surse tradiționale, cu atingerea ratei de 15 - 20% către anul 2020;
- d) fortificarea securității ecologice, ocrotirea sănătății populației și protecția muncii la valorificarea surselor regenerabile de energie și utilizarea eficientă a combustibilului regenerabil;
- e) formarea sistemului de producere, distribuție, comercializare și consum rațional a energiei și combustibilului regenerabile;
- f) promovarea prioritară a procesului de dezvoltare tehnico-științifică, a activităților economice, ecologice, sociale etc.;
- g) atragerea investițiilor și susținerea antreprenoriatului;
- h) colaborarea tehnico-științifică internațională, implementarea performanțelor științei și tehnicii internaționale din domeniul energiei regenerabile;
- i) asigurarea informațională a activității în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie;
- j) excluderea condițiilor de formare a monopolului artificial pe piața energiei regenerabile;
- k) supravegherea procesului de cultivare și utilizare a soiurilor de plante modificate genetic și destinate producerii combustibilului regenerabil din biomasă, în condițiile unui ciclu tehnologic închis.

Capitolul IV

ADMINISTRAREA DE STAT ÎN DOMENIUL VALORIFICĂRII ENERGIEI REGENERABILE

Art.12. Atribuțiile autorităților administrației publice centrale

(1) Parlamentul aprobă politica de stat în domeniul valorificării energiei regenerabile.

(2) Guvernul:

- a) determină direcțiile prioritare ale politicii de stat în domeniul valorificării energiei regenerabile;
- b) stabilește modul de organizare și administrare a activității în domeniul energiei regenerabile;

- c) aprobă programele de stat privind energia regenerabilă și efectuează controlul asupra realizării acestora;
- e) elaborează și prezintă Parlamentului proiecte de acte legislative în domeniu;
- f) elaborează, examinează și adoptă acte normative privind valorificarea energiei regenerabile;
- g) aprobă mecanisme și stimulente de susținere economico-financiară ale activității în domeniul energiei regenerabile;
- h) instituie și gestionează Fondul Național pentru Energia Regenerabilă (FNER), aprobă structura și regulamentul acestuia;
- i) facilitează dezvoltarea industriei în domeniul energiei regenerabile;
- j) asigură condițiile de concurență loială în domeniul energiei regenerabile;
- k) efectuează controlul asupra gestionării surselor acumulate FNER.

Art.13. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) în domeniul valorificării energiei regenerabile

ANRE elaborează tarife ce asigură rambursarea, în termenele stabilite, a investițiilor efectuate în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie. ANRE își exercită atribuțiile în acest domeniu în comun acord cu Agenția Națională pentru Conservarea Energiei și Academia de Științe a Moldovei.

Art.14. Agenția Națională pentru Conservarea Energiei și Promovarea Energiei Regenerabile (ANCEPER)

(1) ANCEPER este autoritatea administrației publice centrale în domeniul valorificării energiei regenerabile și conservării energiei care realizează politica statului în aceste domenii și activează în baza unui Regulament aprobat de Guvern.

(2) Activitatea ANCEPER privind valorificarea surselor regenerabile de energie se finanțează din surse bugetare și mijloace speciale, inclusiv din cele ale FNER, precum și din alte surse legale.

Art.15. Atribuțiile ANCEPER în domeniul valorificării energiei regenerabile ANCEPER:

- a) efectuează expertiza de stat și auditul energetic;
- b) elaborează proiecte ale standardelor și prescripțiilor tehnice privind energia regenerabilă și le prezintă Guvernului pentru aprobare;
- c) elaborează proiecte ale contractelor privind accesul liber și nediscriminatoriu la rețelele electrice și termice centralizate ale agenților economici producători de energie regenerabilă;
- d) perfectează Registrul agenților economici din domeniul energiei regenerabile;
- e) eliberează licența pentru desfășurarea activităților în domeniul energiei

regenerabile;

- f) asigură inventarierea spațiilor și terenurilor disponibile pentru valorificarea surselor regenerabile de energie;
- g) asigură formarea și gestionarea Bazei de date privind procesul de valorificare a surselor de energie regenerabile;
- h) efectuează activitatea informațională în domeniu;
- i) contribuie la implicarea organizațiilor obștești și tehnico-științifice în procesul de valorificare a surselor de energie regenerabile;
- j) contribuie la colaborarea internațională în domeniu;
- k) eliberează certificatul verde și certificatul de conformitate;
- l) exercită alte funcții prevăzute de Regulamentul ANCEPER.

Art. 16. Expertiza de stat în domeniul valorificării energiei regenerabile

(1) Expertiza de stat se aplică la proiectele:

- a) de dezvoltare a ramurilor economiei naționale;
- b) de alimentare cu energie electrică, termică a localităților și teritoriului;
- c) de construcție și reconstrucție a edificiilor;
- d) de creare și producere a unor noi materiale și tehnologii de valorificare a surselor regenerabile de energie;
- e) normelor și standardelor în construcții, altor documente tehnice și normative ce reglementează activitatea în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie.

(2) Expertiza de stat în domeniul energiei regenerabile sînt obligatorii pentru toți agenții economici, indiferent de tipul lor de proprietate. În temeiul expertizei, ANCEPER emite avizul privitor la starea actuală și de perspectivă a valorificării surselor regenerabile de energie.

Art.17. Asigurarea științifică a activității în domeniul valorificării energiei regenerabile

(1) Academia de Științe a Moldovei asigură activitatea științifică în domeniul valorificării energiei regenerabile, inclusiv:

- a) elaborează programe științifice și tehnico-științifice internaționale în domeniul de valorificare a surselor regenerabile de energie, precum și mecanisme de realizare și monitorizare a acestora;
- b) organizează concursuri de proiecte de cercetare și inovare finanțate de la bugetul de stat;
- c) implementează realizările științifice și inovațiile din domeniul valorificării energiei regenerabile;
- d) examinează dările de seamă privind realizarea programelor de stat, a proiectelor de cercetare și transfer tehnologic și estimează nivelul științific al

cercetărilor, testărilor și verificărilor efectuate în domeniul surselor regenerabile de energie;

e) creează noi materiale, tehnici și tehnologii în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie;

f) prezintă anual Guvernului informația privitor la derularea și realizarea programelor de stat din domeniu;

g) exercită alte atribuții privind valorificarea surselor regenerabile de energie, în limitele Regulamentului CSȘDT.

(2) Activitatea științifică în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie se finanțează din bugetul de stat sau local, din mijloacele FNER, precum și din alte surse legale.

Art.18. Asigurarea informațională

Asigurarea informațională a activității în domeniul valorificării energiei regenerabile se efectuează prin:

a) instruire;

b) introducerea în instituțiile de învățământ a programelor didactice obligatorii privind valorificarea surselor regenerabile de energie;

c) transparența activităților, inclusiv publicitatea, propaganda rezultatelor performante cu demonstrarea instalațiilor și echipamentelor de înaltă eficiență;

d) crearea unei baze de date în scopul diseminării informației privind dezvoltarea procesului de valorificare a surselor regenerabile de energie;

e) asigurarea accesului baza de date a utilizatorilor prin rețeaua informațională.

Capitolul V

STIMULAREA DE CĂTRE STAT A ACTIVITĂȚII ÎN DOMENIUL VALORIFICĂRII ENERGIEI REGENERABILE

Art.19. Stimularea producerii și utilizării energiei regenerabile

Măsurile organizatorico-economice orientate la stimularea producerii și utilizării energiei regenerabile includ:

a) determinarea priorităților în valorificarea surselor regenerabile de energie;

b) elaborarea standardelor de stat în domeniul energiei regenerabile;

c) stabilirea unor mecanisme viabile de funcționare a pieței certificatelor verzi;

d) stabilirea normativă a ratei obligatorii de utilizare a energiei regenerabile pentru agenții economici;

e) garantarea funcționării mecanismelor economice și a stimulentele prevăzute de legislație privind elaborarea și implementarea tehnologiilor ecologic pure sau cu deșeuri reduse și nepericuloase în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie, inclusiv erupții, evacuări de substanțe, ce ar polua mediul în procesul de producere și utilizare a combustibilului regenerabil;

f) acordarea facilităților în domeniile fiscal și de creditare, stabilite de legislație, pentru persoanele fizice și agenții economici care produc sau reutilizează mijloace și dispozitive tehnice ce funcționează în baza surselor regenerabile de energie;

g) instituirea unui regim preferențial pentru investiții, inclusiv de peste hotare.

Art.20. Fondul Național pentru Energia Regenerabilă (FNER)

(1) FNER se instituie în scopul contribuirii la finanțarea programelor și proiectelor de valorificare a surselor regenerabile de energie.

(2) Mijloacele FNER se constituie din:

a) cuantumul de până la 1% la sută din alocațiile pentru sectorul energetic, planificate de la bugetul de stat;

b) mijloacele provenite din comercializarea energiei tradiționale și combustibilului tradițional, în mărime de până la 5%;

c) donații și sponsorizări ale persoanelor juridice și fizice;

d) granturi naționale și internaționale;

e) alte surse legale.

Capitolul VI

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ÎN DOMENIUL VALORIFICĂRII ENERGIEI REGENERABILE

Art.21. Autorizarea activităților din domeniul energiei regenerabile

(1) Dreptul agenților economici de a produce, comercializa sau consuma energie electrică, termică și mecanică provenită din surse regenerabile, se realizează în baza licenței eliberată de ANCEPER.

(2) Licența se eliberează pe un termen de 7 ani, în baza:

a) deciziei autorităților administrației publice centrale sau locale privind distribuirea, în bază de concurs, a terenului / spațiului pentru valorificarea surselor regenerabile de energie;

b) deciziei autorităților administrației publice centrale sau locale privitor la construcția /reconstrucția amplasamentelor necesare pentru producerea energiei regenerabile;

- c) documentației de proiect;
- d) planului de afaceri cu determinarea surselor de finanțare;
- e) certificatului tehnic al mijloacelor și dispozitivelor de valorificare a energiei regenerabile, eliberat de agentul economic producător și confirmat de autoritățile abilitate;
- f) certificatului de conformitate a energiei și combustibilului regenerabile.

Art.22. Exploatarea mijloacelor și dispozitivelor tehnice din domeniul energiei regenerabile

Cerințele de exploatare a capacităților de producere a energiei regenerabile includ:

- a) respectarea standardelor;
- b) respectarea cerințelor tehnologice în producerea, acumularea, transportul și consumul de energie și combustibil regenerabile;
- c) supravegherea de către stat a exploatării și funcționării mijloacelor și dispozitivelor tehnice și a consumului energiei regenerabile;
- d) asigurarea racordării indicilor tehnico-economici a mijloacelor și dispozitivelor tehnice la cerințele internaționale;

Art.23. Condițiile de comercializare a energiei regenerabile

Comercializarea energiei regenerabile se efectuează cu respectarea următoarelor condiții:

- a) comercializarea în baza licenței și a certificatului de conformitate;
- b) livrarea energiei regenerabile în bază contractuală, la tarife stabilite de ANRE sau în baza certificatelor verzi distribuite de ANCEPER;
- c) prezentarea anuală la ANCEPER a informației privind cantitatea de energie planificată pentru livrare, care se remite și rețelelor centralizate;
- d) agentul economic producător de energie regenerabilă sau combustibil regenerabil este obligat să restituie cheltuielile suportate de furnizor, distribuitor sau operator în caz de ne-onorare a obligațiilor contractuale, inclusiv a celor care se referă la certificatul verde neutilizat.

Art.24. Tarifele în domeniul valorificării energiei regenerabile

(1) Tarifele la energia regenerabilă se stabilesc de ANRE, în comun cu ANCEPER, în baza metodologiei de recuperare a investițiilor, în termen de până la 7 ani, cu condiția că rata prescrisă de rentabilitate să nu depășească de două ori rata corespunzătoare din energetica tradițională.

(2) Tarifele se stabilesc anual, în funcție de tipul și capacitatea de producere a energiei regenerabile de către agentul economic.

(3) Tarifele la comercializarea energiei, care include componente produse din surse regenerabile și din resurse tradiționale energetice, se stabilesc pentru agentul economic producător, ținând cont de certificatul verde.

(4) Tarifele pentru serviciile de transport, de sistem și de distribuție a energiei regenerabile sunt egale pentru toți participanții pe piața de energie a Republicii Moldova.

(5) Agentul economic producător de energie din surse regenerabile, conectat direct la rețelele electrice și termice centralizate, este scutit de plata pierderilor tehnologice de energie în rețelele electrice și termice de transport și distribuție; față de el nu se aplică componenta tarifului pentru serviciile de transport.

Art.25. Drepturile și obligațiile agenților economici, producători de energie din surse regenerabile

(1) Agenții economici, producători de energie electrică și termică din surse regenerabile, cu utilizarea și a resurselor energetice tradiționale, sînt obligați să asigure evidența separată a volumelor de energie produse.

(2) Agentul economic din domeniul valorificării energiei regenerabile, în comun cu agenții economici producătorii de energie din surse regenerabile și tradiționale, asigură calitatea energiei transportate și livrate.

(3) Energia electrică importată, produsă din surse regenerabile, se include în quantumul energiei identice naționale numai dacă țara exportatoare deține o prevedere similară.

(4) Agenții economici producători de energie regenerabilă și combustibil regenerabil comercializează produsele în baza certificatului verde și / sau a contractului de livrare/vînzare liberă.

(5) Alte drepturi și obligațiuni ale agenților economici producători se stipulează în contractele de livrare/vînzare a energiei și combustibilului regenerabile.

Art.26. Relațiile agenților economici producători de energie din surse regenerabile cu alți agenți economici din domeniul valorificării energiei și operatorii de rețea

(1) Relațiile agenților economici producători de energie din surse regenerabile cu alți agenți economici din domeniul valorificării energiei și operatorii de rețea se desfășoară în conformitate cu regulamentele ANRE și ANCEPER.

(2) La procurarea energiei regenerabile și combustibilului regenerabil, agentul economic din domeniul energiei acordă prioritate producătorului autohton.

(3) Agentul economic din domeniul valorificării energiei și operatorii de rețea conectează la rețeaua centralizată sau integrează în sistem agenții economici producători de energie regenerabilă, în baza contractuală și fără a periclita fiabilitatea și securitatea rețelelor sau sistemelor. Conectarea agenții economici producători de

energie electrică și termică din surse regenerabile la rețelele centralizate este gratuită.

(4) Agentul economic din domeniul energiei și operatorii de rețea sînt obligați să comercializeze energia regenerabilă în bază de contract sau a certificatului verde, cu menținerea balanței stabilite a volumului de producere și a calității energiei din surse regenerabile.

Art.27. Protecția și securitatea ecologică la valorificarea surselor regenerabile de energie

Protecția și securitatea ecologică la valorificarea surselor regenerabile de energie se asigură prin respectarea următoarelor cerințe:

a) monitorizarea ecologică permanentă a teritoriului de valorificare a surselor regenerabile de energie;

b) preîntîmpinarea accidentelor și lichidarea consecințelor acestora la valorificarea surselor regenerabile de energie prin respectarea strictă a cerințelor și normelor stabilite;

c) crearea condițiilor de dezvoltare tehnologică, sporirea siguranței la exploatarea mijloacelor și dispozitivelor tehnice, mijloacelor de protecție individuală și colectivă în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie;

d) asigurarea condițiilor de supraveghere continuă a sistemelor de protecție utilizate la valorificarea surselor regenerabile de energie, precum și a sistemelor de comunicații și informații ale rețelelor naționale;

Capitolul VII

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL ENERGIEI REGENERABILE

Art.28. Colaborarea internațională

(1) Colaborarea internațională a Republicii Moldova, agenților economici în domeniul energiei, se efectuează în conformitate cu legislația națională și normele dreptului internațional.

(2) Programele de valorificare a surselor regenerabile de energie se derulează în conformitate cu standardele internaționale din domeniu.

(3) Direcțiile principale ale colaborării internaționale în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie:

a) ajustarea cadrului legislativ național la prevederile actelor normative internaționale;

b) participarea la proiectele internaționale;

c) schimbul reciproc de informații și tehnologii cu organizații similare din alte țări și cu organisme internaționale;

d) participarea la seminare, simpozioane și conferințe internaționale în domeniu;

e) pregătirea și perfecționarea cadrelor în baza acordurilor de colaborare;

f) corelarea indicilor de eficiență energetică prevăzute de standardele

naționale cu standardele europene și internaționale;

g) recunoașterea mutuală a rezultatelor certificării mijloacelor și dispozitivelor tehnice de valorificare a surselor regenerabile de energie privind indicii de eficiență energetică.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.29. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Art.30. Guvernul,

a) în termen de 3 luni:

- va elabora și prezenta Parlamentului propuneri pentru racordarea legislației în vigoare cu prevederile prezentei legi;

- va ajusta propriile acte normative cu prevederile prezentei legi;

b) în termen de 6 luni:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind racordarea reglementărilor normative la directivele europene în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie și includerea lor în Planul de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană;

c) în termen de 1 an:

- va elabora și aproba standardele și prescripțiile tehnice privind valorificarea surselor regenerabile de energie;

d) începând cu anul 2007, va include în Legea bugetului de stat propuneri de stimulare și susținere a energiei regenerabile.

Președintele Parlamentului

Republicii Moldova

M. LUPU